

LO POM DE FLORS

DEDICAT

als concurrents al concert que dona la Societat de aquest nom en lo

CENTRO SANJUSTENSE

EN CELEBRITAT DE LA FESTA MAJOR

PROGRAMA

CORO: LO POM DE FLORS

Director

D. JOAN CRISTIÀ

ORQUESTA DEL SR. ESCALAS

Director

D. FRANCESCH RODÓ

PRIMERA PART

1. ^{er}	Sinfonia	Pipelé.	de Ricci.
2. ^{on}	Pastorella corejada.	Lo Pom de Flors.. . . .	de Clavé.
3. ^{er}	Polka de cornetí.		de Escalas.
4. ^{er}	Coro descriptiu á veus solas.	Los Xiquets de Valls.	de Clavé.
5. ^{on}	Redowa corejada.	La Violeta.	de idem.

SEGONA PART

1. ^{er}	Cantata dedicada á la memoria de Clavé.	Lo Cantor del Poble.	de Goula.
2. ^{on}	Concert de clarinet.		de Bellini.
3. ^{er}	Tango á veus solas.	El Chinito.. . . .	de Clavé.
4. ^{er}	Danza de violin.	La Reina.	de Escalas.
5. ^{on}	Rigodon béich.	Los Nets dels Almogàvers.	de Clavé.

LO POM DE FLORS

No hi ha res mes bonich en la vida que poder cad' any, en que sols sia una vegada, refermar aquelles amistats antigas que ab tan pler se contra-gueren en festas y solemnitats alegres y que 'l cor anyora á mida que'l temps avansa.

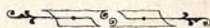
Per nosaltres, donchs, que cad' any vos oferim aquest modest y senzill *Pom de flors*, embaumat ab las melodias inspiradíssimas del que fou nostre mestre en Joseph Anselm Clavé, es avuy la millor diada, com ho será també sens dupte, per vosaltres al veurens units y compactes com sempre, lo mateix que si lo festa d' ara fos la mateixa del any passat y dels demés anteriors, puig que 'l trobarnos gosant la ditxa d' altres voltas, no sembla sino que 'l temps no hagi corregut gens en la gran esfera del rellotje de la eternitat.

Y, no obstant, quánts cambis! Ni nosaltres ni volsaltres som los mateixos: las que ahir erau doncellas tendras y aixeridas, sou avuy carinyosas mares de familia; las que anavau de curt jugant ab ninas, patiu avuy si 'l promés desvia sa mirada de vostres ulls, pera dirigirla en que sia per un moment á un altra que cap impressió li causa: los pares treballadors y enfortits per l' exercici del conreu de la terra, son avuy avis corvos que recordan ab recansa las gestas de sa juventut...

Ja veyeu, donchs com sent los mateixos no ho som, perque com á sagell de que 'l temps no passa en va, quánts som los que ja tenim cabells blanchs... pero sobretot hi ha una cosa que sem-

pre es la mateixa, aqueixas immortals cançons que cad' any vos oferim pera contribuir al explendor de nostra festa, y ferla mes agradable y variada als forasters que 'ns honran ab sa visita y ab la cual los hi refermém la dolsa memoria del inolvidable mestre Joseph Anselm Clavé, á cual inspiració debém lo poder recullir lo nostre embaumat ramell artístich,

LO POM DE FLORS.

LAS CRIATURAS

No hi ha res mes cremador que las criaturas dels altres.

Tot lo que per los pares son graciositats, se converteix pera los demés en motiu de amohino y molestia.

No hi ha ningú que 's cregui tenir los fills lletjos, molt al revés, los propis son senpre los mes macos de tots, y aixís s' ha de confessar si no volen renyir ab lo pare ó ferse mal veure de la mare.

Es inútil que 'ls hi vullguin fer entendre la rahó.

Dir que una criatura es lletja es dirho als autors de la seva vida, per que la satisfacció dels pares es que 'ls fills se 'ls hi assemblin, y no n' hi ha cap que no s' ho pensi.

Ja la llevadora 'ls ho diu aixís al punt de naixer:

—¡Quin nen mes mono! Es pastat al seu pare. Y aquest s' ho creu com si fos l' Evangeli.

Y vegin vostés mateixos si s' han trobat en un cas semblant, lo que hi ha de veritat en aquesta manifestació de la que no mes busca halagar als

propis pera recullir mes propina.

Pero no es aixó precisament lo creador. Aixó al cap d' avall s' ho passen los de la familia.

Quan van de visita á una casa que tenen criaturas ja están frescos. Després de saludar als grans que hi viuen, naturalment, los hi presentan als petits ó aquestos ja surten mitj arrambantse per las cadiras y mirantsels de reull.

—¡Vina aquí, nen! ¿Coneixes á aquest senyor?

La criatura ó 's para ó pegant una correguda se fica entre las camas del papá ó s' acosta á la mamá.

Allavors per cumpliment, tenen de comensar un interrogatori, com per exemple:

—¿Cóm te dius, nen?—¿Quánts anys tens?—¿Ahónt es lo papá?—¿Ja fas bondat?—¿Ja has esmorsat?

En fi, tot lo que vostés vullgan, accossats pel compromís de no faltar als que van á veure.

Menos mal, si las criaturas van netas y endressadas, perque allavors, sense cap repugnancia, 'ls hi poden fer patons y tocarlos la cara; cosa que succeheix raras vegadas, puig ó be 's deixan d' esmorsar y duhen nas y llavis plens de xacolata, ó están encadenats y no 's cuidan de mocarse, ó s' han bessat l' aygua del got y 's presentan fets un xop, ó s' alsan de ageures per terra, ahont se revolcan fent rebequerias.

Si la criatura es sorruda, comensa per no respondre á res y á fer mala cara, quan no s' amaga ó 's posa á plorar; pero si es d' aquellas que pujan entramaliadas y totas las malifetas que fan están acostumbradas que se

las hi prengan per gracias, ja están ben llestos: se 'ls hi acostan desseguida, y si duhen bastó los hi prenen pera fer los cavalls, si no las enfilan per pegárlos hi cops, que á vostés los hi farán poca gracia, pero que als papás los hi es motiu d' alegria. Los hi estiran la cadena del rellotje, se 'ls hi posan lo barret, los hi pujan á las camas, y fins n' he vistas de criaturas que anant per radera 'l sofá, quan menos se pensan se 'ls hi plantan á coll y be.

Mirin, á casa n' hi ha de canalla, pero quan ve algú á véurem no 'ls deixo entrar may á distréurens, perque ja sé l' efecte que fa alló de que estant parlant d' un assumto d' importancia y tot d' un plegat se 'ls hi presenta lo gran ó 'l petit á detorbarlos y ab la cara y las mans mes negras que un carboner.

Lo tenir canalla es un gust que 'l tasta tothom; es una delicia, perque tan bon punt los farán rabiarse com riure, pero un s' ho té de guardar per ell mateix, perque als altres tan se 'ls hi endona. ¡Com que res los hi costa!

Conech una familia que'n tenen set, de modo que 'l pare de vegadas ni sab de quin parla y mes aviat los recorda pel número d' orde que nopas pel nom.

—Mira, diu á la seva dona, fes venir á un noy.

—Quín?

—Qualsevol.

—En Pepito, en Paco, en Cassimiro.

—No ho sé. Lo número quatre.

També m' he trobat mes de un parell de vegadas, estant de visita ab altres personas de fora de la casa, una d' aquestas preguntar al nen:

—Qui es lo papa?

Y la criatura venirsen corrents cap á mi. Es una sortida que á un hom lo deixa confós, perque no sab com s' ho pendrá l' pare verdader.

Aixó de las criaturas, es una cosa empalagosa, quan, no s' hi té res que veure, pero es un goig, quan son propias, que no se 'l pot explicar sino aquell que 'n té.

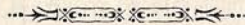
Jo per aixó me las estimo á totes, perque m' agrada véurels obrar per son antojo; sense pensar si fan mal ó be.

A voltas fan unas raras y diuhen unas cosas tan extranyas!

Y apesar de tot lo que 'ls he dit, me sembla impossible que no hi hagi ningú que no s' estimi á las mevas.

Y per últim: tots ho hem sigut de criaturas.

S. ALSINA Y CLOS.

TUTTI LI MUNDI

En certa festa majó,
d' un poble, que no 's pot dí,
un subjecte vaig senti
que feya eixa relació:
Señores: Vagin mirant;
cada fil es una vista;
com que no n' hi ha cap de trista
totas los hi agradarán.

Veurán un ajuntament
que donantse molt de tó
en quant á administració
ho porta molt malament:
veurán que molt bé s' hi está
un alcalde fent lo maula,
que concedeix la paraula
pero no deixa enrahoná.

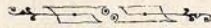
Veurán com cobra l' impost
de consums y contingent
y en quant á pagá, al moment
din que no te un pá á la post.

Y per fi veurán, senyors,

si 's fixan bé en la llanterna,
com aquesta farsa eterna
s' arregla entre 'ls regidors
moguts per un secretari
explotador d' expedients,
que ploma á n' als ignocents
vivint com un millonari.

Aquestas explicacions
feya l' home ab veu sencera.
¿Vol saber á quin poble era?
¡Rumihi, senyor Canons!

UN D' ALLÁ.

DRACENA

Recordant la máxima de que *de cobarts no hi ha res escrit* y ab lo desitj de que d' ell s' escrigués alguna cosa, encara que sols fos pera sentar plassa de valent. lo nostre amich de qui feyam menció en lo número del any passat, tingué altra volta l' atreviment de fer no fa molts dias, ó millor dit, molts nits, la acostumada visita anyal á la *Drácena*, ja pera adquirir noticias, ja pera passar un bon rato en companyia d' aquell arbre á qui tant carinyo portém y que tant ab nosaltres pensa.

Al revés del any passat, la nit era tempestuosa. La lluna no treya'l nas pera no avergonyirse al veurer aquets canins y carreteras que s' han d' atravessar ab carbassas tant punt cauhén quatre gotas; las estrellas se 'n havian anat á retiro y los núvols servían de transparent entre nosaltres y algun altre pais ahont debian disparar un gran castell de fochs artificials, á jutjar pel gran espatech que se sentia de cohets y corracamas.

Era una nit apropósit pera poguer festejar ab la promesa secuestrada

sens que ningú se 'n enteri y aprofitant circumstancies tant favorables, lo nostre amich saltá la tanca y penetrá en lo terreno vedat, ab lo mateix escrúpul que havia copleat lo possehidor de la *Drácena* al férsela seva..... per que si.

Un cop dintre, se dirigeix al siti ahont havia tingut lloch l' anterior entrevista y joh decepció! volta que volta y palpa que palpa, fins á tenir lo plé convenciment de que la *Drácena* no estava en lo puesto que l' any anterior ocupava.

¡S' haurá mort! exclamava l' amich barrejant sas llágrimas ab los degotalls que del cel se desprenian acompanyats d' un ruido com si fregissin peix. ¡S' haurá mort, no hi ha mes! ¡tant bonica qu' era!

Aquestas consideracions s' anava fent, cuant tot de cop sent un soroll suptat de fullas que 's movian y de branca que topavan entre sí. Sorprés, pero animós al mateix temps pel desitj que 'l guiava, se dirigí al lloch ahont lo ruido se sentia y als pochs passos que havia donat, sent una veu trista y compungida que li deya:

—Vina cap aquí, no tingas por.... Soch la *Drácena* que t' hi reconegut tant punt has saltat la valla.

—¿Hi ha cuidado? Va preguntar l' amich.

—Gens ni mica, perque jo crech que als *amos* aixó de dormir cuan plou y tenir arbres dels altres, es lo que mes los agrada. Acóstat; acóstat aquí sota y fent las branca de paraygua podrém conversar un ratet.

—Donchs com es que no vius al mateix puesto del any passat?

—No ho sé; pero jo crech qu' es per

despistarvos. Com que l' any passat vareu publicar al *Eco*, tota la conversa que vam tenir, es clar, ara han pres tolas las precaucions perque no poguesseu trovarme.

—D' aixó no 'n passis cap cuidado, perque mentres sigas viva, sempre hi haurá un ó altre que arrostrará tots los perills pera saber de tú y trasladarho als amichs del CENTRE.

—Donchs, sí. Una nit m' estava molt tranquila dormint á peu dret, cuan tot d' un plegat me desperto al impuls d' un home que m' abressava, m' aixeca, se 'm carrega á coll y 'm trasporta aquí ahont me veus, y al deixarme vaig sentir que deya: A veure si aquí també la trovan.

—¡Y no t' havém de trovar! Tant, que fins estich tentat de emportármem á coll, pero penso qu' entre ton amo y jo hi ha d' haver alguna diferencia. No tothom es prou bó pera fer certas cosas. Pero experimento que t' has enmagrit y estás tota groga. ¿Qué 't donan mala vida?

—No, d' aixó no me 'n puch queixar. No fa pas molt temps que fins me donavan pa ab vi comprenent que m' anyorava, pero ¿quín es lo prés que pot tenir alegria al devant del cabo de vara? Lo dia que t' hi dit que 'm varen trasladar, al sentirme abressada y tement de que m' anavan á fer alguna picardia, estava á punt d' estendrer los brassos y donar al atrexit tal joch de bofetadas, que no hauria sabut per ahont li venien.

—No 't desesperis, prentho ab resignació que després d' un temps ne ve un altre. Encara 'ns tornarém á veurer junts.

—¿Que no ho sap? L' any passat

per burla me volian portar al envelat, y ojalá ho haguessin fet, que la burla l' hauria feta jo als altres. ¿Qué haurian vingut á compondrer aquells arbres sense arrels y ab tant *poca sombra* que hauria tingut á mon voltant? Sols m' hauria sapigut greu que allí no era ahont porto voluntat, que per lo demás no m' hauria donat cap classe de cuidado. Cambiant d' assumpto, ja sé que l' any passat vareu fer molt bona festa, y que aquest any no voleu que desdiguí en res dels anteriors. Per aquí vaig sentir á dir tot lo contrari, pero com la passió fa perdre 'l coneixement, fins á las personas que se las pegan d' ilustradas, per aixó jo vaig compondrer que l' haviau feta bona.

—No pas del tot; vam tenir l' Escalas com sempre, un concert que Deu n' hi dó, uns balls molt lluhits; uns pollastres, com ja saps los arregla 'l Xiquet, pero ab tot aixó no n' hi havia prou, porque hi faltavas tú.

—No m' ho recordis, porque 'm feixes la corda sensible. ¡Prou pena 'n tinch jo al pensarhi! No t' olvidis sobre tot de dir á tots los del CENTRE que penso molt ab ells, ab las rialletas de las noyas, ab las bromas dels joves, ab los cuentos dels jayos, en una paraula, que anyoro tot alló que feyau dessota las mevas brancas. Abrigo una esperansa que tant de bó se realisi. Segons vaig sentir á dir, dins poch temps serém vehins.

—Donchs y aixó...

—Sencillament, segons he sentit á dir, dins poch temps seré trasladada á un terreno que hi ha al devant del CENTRE.

—Allavors encara 'ns entristirém més al mirarte y no poguer tenirte.

—No, al contrari, tens de calcular que estaré á poca distancia y 'l terreno fa baixada...

—Ja comprench... No parlis mes, porque avuy tenen mes cástich las cosas ben fetas que las que 's fan furtivamente.

—Aixó mateix. Donchs no 'n digas res á ningú y endevant sempre. *Querer es poder*. Veig que 's torna á posar á plourer fort, y al pensar que tinch de tornar á quedar sola las fullas se 'm tancan y 't mullarias. Molts recados á tots los del CENTRE y que preguin porque Deu torni 'l seny á qui l' ha perdut.

—Serás servida, y tingas la seguritat de que no t' olvidém ni un sol moment.

Y dient aixó lo nostre amich se posá 'ls esclaps, saltá la tanca y va correr á esplicárnosho porque en l' *Eco* d' aquest any ne diguessim alguna cosa.

Aixís ho fem, com á un respecte que 'ns mereix aquell inofensiu vegetal que está sufrint las consecuencias de *certa conciencia ab aixamplas*.

FRAGMENT DE LA LLOA SEMPREVIVA

dedicada á la memoria de

JOSEPH A. CLAVÉ

ESCENA II

Euterpe y La Música

La Música

EUTERPE; 'm porta á turbar
la teva mansió sagrada,
una pérdua inesperada
que 'l goig me ve á quebrantar...
SÓ LA MÚSICA: l' espill
del sentiment y l' amor,

á qui ha trossejat lo cor
la partida d' un bon fill.

Euterpe

Conech ab l' ayma entristida
que pler ni goig ja no trova,
que 'm portas la fatal nova...
¿Quín sér deixa aquesta vida?

La Música

¡Quín sér!... Aquell que ab talent
que de la inspiració brota
conmovia ab cada nota
las fibras del sentiment.
Aquell que sent fill del poble,
nascut en humil taller,
ha instruhit á n' al obrer
ab desitj y afany molt noble,
Aquell que ab sas armonias,
al poble á cantá ensenyava
y al poble participava
sas tristesas y alegrías.
Lo que cantava 'l treball
ab la fé que 'l cor abrusa,
mentres bat contra l' enclusa
lo ferro ab lo cop de mall.
Lo que imitava la gralla
típica, en festa major;
y al estiu, del segador
l' actiu maneig de la dalla,
Lo que ab trovas armoniosas
glafir feya á tots los cors:
ab passió á los aymadors,
ab dulçura á las hermosas.
Que feya cantar l' auceíl,
que feya murmurá 'l riu,
y xiular l' oreig joliu,
y balar al tendre anyell.
Que produía la remor
de las onas cristallinas,
entonant cansons divinas
prop la platja 'l pescador;
que describía ab pureza
lo goig de la matinada,
la tristor de la vesprada,
de las ninas la tendresa.
Que pintava 'l blau del cel,
la foscor de la nit bruna,
lo fantástich clar de lluna
que de descans porta anhel,
los bells colors de las flors,
la majestat d' antich roure
y lo tendre olm que fa moure
lo llevant, que ab forsa 'l tors;
lo trequeteig dels telers,
la escalfor de la fornal,
del vapor lo funeral,
lo moviment dels tallers,

la claror viva del llamp,
de la llar la pau tranquila,
lo bullici de la vila,
la dolça quietut del camp.
Y en fi; que cuan un ultratje
la pátria ab neguit rebia
y á la Espanya s' ofenia,
(que may sofreix vassallatje),
la seva lira pulsava,
y entonant patriótichs cants,
impulsava als catalans
ahont l' honor los cridava,
y 'ls braus fills d' aquesta terra
que may han sabut fé 'l sort
quan se tracta de l' honor
que 's pot venjar en la guerra,
ab l' esperit molt seré
lluytavan en terra llunya,
que sempre es fiel Catalunya
á n' els cántichs d' en CLAVÉ.

EUSSEBI BENAGES.

— ❦ —
MEDALLA CORAL

— — —
CARA

Mil coristas hi ha plegats
celebrant un festival,
units pe 'l llás fraternal
que 'ls te ben agermanats.

Los seus cants son aclamats
ab grans picaments de mans,
fentse molt nobles y grans
seguint al mestre y orquesta,
puig es la mes digna festa
de los obrers catalans.

CREU

Lo cor de tot bon corista
avuy resta sens consol,
portantlo sempre de dol
perque la pena 'l contrista.

Per mes que canti molt, trista
la séva ánima ne té,
y busca pel mon lloré,
pera coronar de gloria,
la dolça y grata memoria
del nostre mestre Clavé.

M. GARDÓ FERRER.

— ❦ —

SUETOS

Al celebrar la festa major, no podem menys de notar l'ausència dels nostres consocis los joves Joaquim Vivés y Francesch Mitxans, als qui va cabrer la sort de soldat en l'últim reemplás.

Just es que 'ns recordém, en mitj las nostras alegrías, dels que á pesar de sa voluntat no poden compartir ab nosaltres.

Una desgracia verdaderament sensible ha vingut á quebrantar lo goig ab que esperava la festa major lo conseqüent corista de LO POM DE FLORS, en Pere Amigó, conegut per Cinto, puig fa pochs dias lo seu fill gran caigné d'una casa en construcció en Sant Feliu.

Si bé sentim la desgracia, li espressem la nostra satisfacció per la mellora que sabem ha experimentat.

En la festa major d'enguany, podran apreciar los concurrents al CENTRE SANJUSTENCH, lo molt que la societat progressa, puig tant en lo concert com en los balls, se mostra l'explendíde que permet lo brillant estat en que la societat se trova.

En una excursió que fá pochs dias van portar á cap alguns socis d'aquest Centre, en la hermosa vila de Sant Pol de Mar, reberen tal munió d'obsequis de la societat CENTRE SANDOLENCH, que 'n quedaren en extrém complascuts.

Las continuas invitacions á ballar, á barquejar per prop la platja y á tot lo que tendeix á deleitarse, los obligan, si bé ab carácter particular, á donar las més espressivas gracias tant al patró Sr. Roca, com al Sr. President y demés individuos del Referit Centre.

VA DE CUENTO

Corria un home molt desesperat vora del riu amunt.

—¿Ahónt vas tant corrents y adeletrat? Li va preguntar un amich que va trobar á son pas.

—Es que la dona m'ha caigut al riu y corro per veurer si puch salvarla.

—Pero, home, qu'ets boig! Si per cas tens d'anar cap avall per conseguir-la.

—Ca, si es una dona tant tossuda que tot ho fá al revés y fins ab aixó crech que haurá volgut que passés la seva y se n'haurá anat riu amunt.

Habia perdut tant la parroquia cert barbé, que á fi d'adquirirla nova posá un rétol á la porta que deya: *Aquí s'afaita de franch.*

Lo públich se va creurer que alló era un reclám pera cridar l'atenció, pero un mes decidit que tothom, entra á la botiga, s'encara ab lo barber y li diu:

—¿Es veritat que vos afeiteu de franch?

—Si senyor, va contestarli l'amo.

—Donchs quant volgueu podeu comensar.

En efecte l'amo 'l remulla y comensa á afeitarlo.

Al ser á la mitat, ó siga un cop acabada la primera galta, l'aixuga y li diu ab tota frescura:

—Bueno, ja esteu llest.

Sorprés lo nou parroquiá, qu'era d'aquells que s'afaitan un cop cada mitj any, va exclamar:

—Y l'altra galta...!

—Oh, l'altra val un ral, li va respondre l'amo ab tota frescura.

Ab una coixa en Granell anava, y digué un company, lo qui va ab un coix, al any diuhen que ho es tant com ell.

Pero en Granell esplicava qu'era aixó molta vritat puig deya tot cap-ficat que al cap d'un mes ja hi anava.

E. BENAGERS.